

DÉLMAGYARORSZÁG

80. évfolyam, 212. szám
1990. augusztus 25., szombat

ALAPÍTVÁ: 1910-BEN

Havi előfizetési díj: 101 + 20 forint
Ara: 5,30 forint

Egy kritikus nap

Fenyegetett diplomaták — A forradalom, az értelmiség és a melankólia — Egyetemújítók

Lapzártakor az utolsó hírünk: Irak meghosszabbította a Kuvaitban működő nagykövetségek bezárására vonatkozó ultimátum határidejét. A katonák körbevette épületekben bizonynyaj nem jött álom a szemekre ezen az éjszakán... Az idegek háborúja tegnap elérte a csúcspontot: mindannyian azt kérdezzük, meddig feszülhet a húr — miközben az amerikai hadihajók mennek, egyre csak mennek az Öböl felé.

Rövidesen lejár a magyar kormánynek megadott 100 napos türelmi idő. Az újra összeülő Parlament rohammunkára készül, végre gazdasági törvények alkotására. A hétfői programban nem szerepel a földtörvény — a kisgazdák elhalasztották a jövő vasárnapra tervezett demonstrációját. Úgy tetszik tehát, mégsem szeptember 2-á lesz ezután a „Magyar Parasztok Nemzeti Ünnepe”. Hanem? Valahogy nem féltém a kisgazdavezéreket: ki fogják találni!

Magyarellenesség megmozdulásokat terveznek A Külügyminisztériumba kérték Románia nagykövétét

Tomaj Dénes külügyminisztériumi államtitkár-helyettes pénteken a Külügyminisztériumba kérette Simion Popot, Románia budapesti nagykövétét, és kifejezte a magyar kormány mély aggodalmát azzal kapcsolatban, hogy a második bécsi döntés 50. évfordulóját egyes romániai szélsőséges csoportok provokatív, magyarellenesség megmozdulásokra kívánják felhasználni. Kifejezésre juttatta a magyar kormány azon elvárását, hogy a román kormány határozott és hatékony lépéseket tegyen a tervezett szélsőséges akciók megelőzésére, és szavatolja a romániai magyarság jog-, vagyon- és életbiztonságát, rámutatva arra, hogy a sovén szervezetek tevékenységének megállításához számíthat minden következményért a román kormányt terhelő felelősség. Tomaj Dénes átadta a román nagykövetnek a Magyar Külügy-

minisztérium e kérdéssel kapcsolatos nyilatkozatát.

A Külügyminisztérium közleményében leszögezi, hogy Magyarország tiszteltben tartja az érvényes nemzetközi szerződéseket, nem törekszik a határok erőszakos megváltoztatására, nem veszélyezteteti szomszédai biztonságát. Az 1920-as és 1947-es békeszerződések következtében a kisebbségi helyzetbe került magyarok sorsa iránt érzett felelősségérzetet senkinek sincs oka és jogalapja ellenes szándékú törekvésnek minősíteni. Magyarország mindent megtesz azért, hogy eleget tegyen a területén élő nemzeti kisebbségek igényeinek. Ugyanakkor semmilyen formában nem kifogásolja, hogy a szomszédos államok támogassák a magyarországi nemzeti kisebbségek politikai és kulturális törekvéseit, sőt, egyenesen kéri tőlük ezt. (MTI)

Bekerített diplomaták

A Kuvaitban működő nagykövetségek bezárására vonatkozó iraki ultimátum lejártának napján, pénteken kora délutánig hét külföldi képviselőt — köztük a magyart — iraki katonák közrefogtak, minden jel szerint az evakuálás előkészítése-ként.

A Közel-Keleten sugárzó rádiók híradása szerint a magyarok kívül a brit, a norvég, a svéd, a japán, a nyugatnémet és a román nagykövetségről van szó. Az Egyesült Államok képviselőitől a jelentések nem szóltak. Úgy tudni, hogy a közrefogott nagykövetségek kommunikációs vonalai működnek.

A Kuvait annektálásából következő iraki ultimátum határideje eredetileg pénteken éjfélkor járt volna le, az utolsó pillanatban azonban a megszálló iraki hatóságok szétválasztották a világ országait, eszerint az európaiaknak 23.00 órákor, az amerikaiaknak 24.00-kor kell elhagyniuk képviselőiket. Az adott időponttól kezdve Irak nem ismeri el a Kuvaitban lévő diplomáciai státusát, a diplomaták éppúgy foglyai lesznek az iraki hatóságoknak, mint a Kuvaitban ma-

radt külföldi polgári személyek.

A zsarolást péntekig deklaráltan több mint húsz ország visszautasította, az újabban között van, Jugoszlávia, Sze-negál, Thaiföld, az arab országok közül Egyiptom és Szaúd-Arábia. Jordániát illetően ellentmondó közlések voltak forgalomban pénteken.

A kuvaiti külföldi képviselők létszámát péntekre a küldő országok a minimálisra korlátozták, az amerikai nagykövetség tiz, a briten négy diplomata maradt. A nyugat-európai államok diplomatái úgy határoztak, hogy együtt, egy követségi épületben várják be az iraki intézkedést.

Általános vélemény szerint az ultimátum lejártát követő iraki lépések meghatározóak lesznek a Kuvait le-rohanásából származó Öböl menti válság további kimenetele szempontjából.

be is jelentették, hogy a jövő hét elején Olaszországból repülőgép indul Jordániába, fedélzetén 30-40 tonna segélyszállítmánnyal: élelmiszerrel, ivóvízzel, takarókkal. A ciprusi kormány enge-

délyével csütörtökön nyolc amerikai kizsálgáló helikopter szállt le Paphos nemzetközi repülőtérén. A helikopterek üzemanyagot vételeztek, és pénteken Egyiptom úticéllal folytatták útjukat.

Gyorsmérleg

Milliárdos veszteségek

Az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium elkészítette az első félév gyorsmérlegét.

Ennek alapján megállapítható, hogy az ipar és az építőipar gazdasági feltételei romlottak, míg a belkereskedelemben — ideértve az idegenforgalmat is — kedvezőbbek az eredmények az előző év első félévéhez viszonyítva.

Az iparban 3,5 százalékkal növekedett a bruttó termelési érték, de az árak emelkedése mellett tovább szűkült a piacok felvételképessége, ami az eredmény több mint 25 százalékos csökkenésével járt. A piacok beszűkülése leginkább a gépipart sújtotta, az ágazat egésze veszteséges. Jelen-tősen csökkent az eredmény a termelés visszaesése miatt a kohászatban, a

vegyiparban és nőtt a veszteség a könnyűiparban. Az iparban 1203 gazdálkodó közül 355 cég összesen 18 milliárd forint veszteséget produkált.

Az építőipar helyzete az iparénál is kedvezőtlenebb. Az árbevétel 10 százalékos mérséklődése miatt az építőipar összességében veszteséges volt. A 267 gazdálkodó közül 93 zárta a félévet veszteséggel, amelynek összege 3,4 milliárd forint.

A belkereskedelem — az idegenforgalommal együtt — sikeres félévet zárt, eredményessége messze meghaladja az előző év hasonló időszakát. A forgalom visszaesett ugyan, az árbevétel viszont nem csökkent, az eredmény pedig 35 százalékkal növekedett. A 895 gazdálkodóból azonban 108 így is veszteséges volt. (MTI)

Plusz húsz

A tervezettnél másfélszer többbe, mintegy 60 millió dollárba kerül majd az a 240 ezer tonna kőolaj, amit az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt vásárolt a szabadpiacon a kieső szovjet szállítások pótlására. A magyar kormány július végén 41 millió dollárt szánt erre a célra, ám időközben jelentősen megemelkedett a nyersanyag ára. Solti Károlyné, a tröszt osztályvezetője az MTI kérdésére elmondta, hogy már a teljes olajmennyiség bekerült az Adria-vezetékbe, s ebből 40 ezer tonna megérkezett a százhalombattai olajfinomítóba. (MTI)

(Az összeállítás a 2. oldalon folytatódik.)

Temesvári képzőművészek tárlata

Tegnap, pénteken délután a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai Képtárában ünnepélyes külsőségek között, nagyszámú érdeklődő jelenlétében nyílt meg a temesvári képzőművészek bemutatkozó közös kiállítása. Több évtizedes elzártság után elsőként Szegeden mutatja be a Bega-parti város európai mértékkel mérhető művészetét. Mintegy hetven alkotó közül kétszáz műve — festmények, szobrok, grafikák, iparművészeti alkotások — látható a Képtár három szintjén. A kiállítást Székernyész János temesvári művészettörténész nyitotta meg, jelen volt a megnyitón a romániai városból érkezett művészek mintegy ötvenfős csoportja, és Szeged művészetszerető közönsége. A bemutatott anyag híven tükrözi a temesvári alkotók műfaji és kifejezésbeli sokszínűségét, gazdagságát, nyitottságát és elmélyültségét.

A tárlat viszonzásaként augusztus 30-án Temesvárott nyílik meg a szegedi képző- és iparművészek kiállítása, több mint ötven alkotó másfél száz művéből. A tárlatnyitás előtt dr. Múller Józsefné fogadta a küldöttség vezetőit és a művészek egy csoportját.

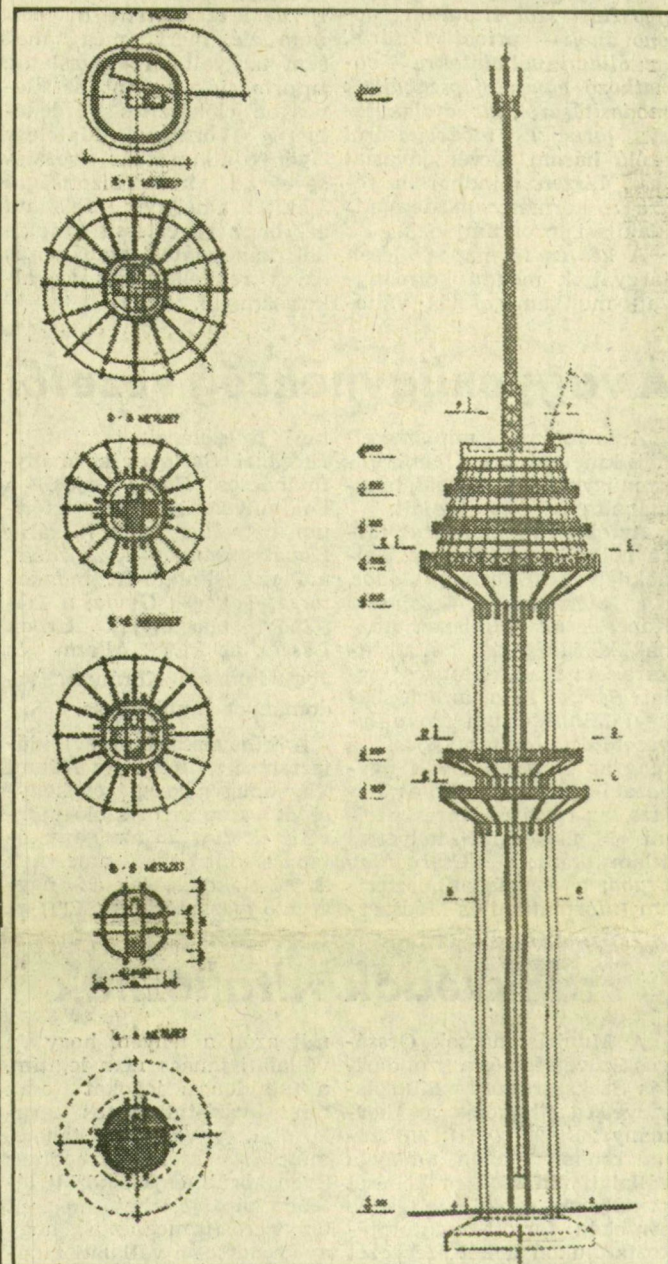
VASÁRNAP IS DÉLMAGYARORSZÁG

A TARTALOMBÓL:

- Szomszédaink;
- Biblia-iskola, egyházi oldalunkon;
- Körséta: a várost elönti a szemét;
- Helyszíni tudósítás: Veszprém—Szeged (labdarúgó NB I.).

Fogadalmi templom, másfélszer

Pokoli torony?

Még el sem kezdődött a második szegedi távbeszélőközpont építése, a kijelölt hely környékének lakói máris tiltakoznak a telepítés ellen. Ha mégis a mostani marad a végleges helyszín, a környékbeliek egy 153,5 méter magas torony tövében fognak élni.

Képzeld el a Fogadalmi templom tornyát másfélszeres nagyságban, s akkor megbecsülhetjük, mekkora lesz a rajzon látható torony (a rajz még nem a végleges formát mutatja). A telefonközpont legalkalmasabb helyét — hosszas keresés után — végül a Rókusi körút déli oldalán, a Margaréta, a Tópart és a Felszabadulás utca által határolt területen találták meg.

Szóba jöttek még más helyek is — mind a körtöltésen belül, a „harmadik körút” vonalában, így az Agyagos utca sarkán, a Csongrádi sugárút, Makkosházi körút kereszteződésében is keresték az alkalmas területet — hiába.

A környék lakóinak fáj, hogy nem kérdezték meg a véleményüket. A tanácsörvényben viszont — amely föl sorolja azokat az ügytípusokat, amikor előírás a lakosság részvétele a döntések előkészítésében — ez az eset nem tartozik a nyilvánosan megvitatandók közé. Egy 1983-as miniszteri utasítás előírja ugyan a városrendezési tervek bemutatását — ezt az utóbbi években gyakorolták is.

Ez — a létesítmény szokatlanágából következően — rendhagyó ügy. A helyről, építményről véleményt nyilvánított a városszépítő választmánya is, az Építéstervezési Szakértői Bizottság pedig egyetértett a telepítés módjával.

Január 10-én az építési és közlekedési osztály már az elvi építési engedélyt is kiadta, igaz, ebben hatféle feltételt is szabott. Ezek közül a két legfontosabb, hogy a torony — az építmény rendkívüli városképi jelentőségére tekintettel — csak igényes formában építhető meg. A másik úgy szól, hogy a „létesítményben folytatott tevékenység a környező lakosságot nem zavarhatja.” Ha az előzetesen kikötött biztonsági feltételek valamelyike nem teljesül, a torony nem épülhet meg.

A fő kérdés persze nem az, hogy legyen vagy ne legyen, hiszen Szeged telefonhelyeztet közismerten rossz. A központ szükségességét a tiltakozók sem vitatják, csak azt szeretnék elérni, hogy a torony (vagy az egész központ) kerüljön ki a körtöltésen kívülre.

Maradnak persze más kérdések is. Valóban igaz, hogy a tornyot nem lehet a városon kívül telepíteni, még ha ez növelné is az építés költségeit?

Mindezeket a kérdéseket — és bizonyára másokat is — föltehetik az érdeklődők azon a lakossági fórumon, amelyet augusztus 27-én délután fél 5-kor tartanak a Kodály téri általános iskolában, s amelyen részt vesznek a városi tanács és a távközlési vállalat felelős beosztású képviselői is.

Nyilas Péter